

חשיבות התפלה בלשון הקדש בדקדוק

כתב בספר "עשרה מאמרות" דמוטב להתפלל בלשון שמבין אם אינו מבין לשון הקדש, וכן כתב ב"ספר חסידים" תקפ"ח ותשפ"ה, "מגן אברהם" סק"ה, אמנם ה"סלת בלולה" אות ה' כתב שיש לגמגם בזה, כי התפלות תקנו לנו אנשי כנסת הגדולה כל מלה וכל נקדה על פי הסוד לעשות יחודים ולתקן תקונים ולהעלות העולמות, והן הם הפעלות שהיו נעשים בזמן שבית המקדש היה קיים ע"י הקרבנות ועל כן כתב השל"ה (פרק 'עשרת הדברות' במאמר 'מסכת תמיד') שלא ישנה אפלו נקדה אחת כי שנוי אפלו נקדה אחת יכול להחריב העולם וכו' עכ"ל וכן כתב ה"חסד לאלפים" אות ה', ועין ב"שער הכונות" בדרושי התפלה דכמה סודות עמקים ורזין עלאין יש בנוסח התפלה, ועל כן מי שיודע להתפלל בלשון הקדש לא יתפלל כי אם בלה"ק ובנוסח התפלה המסדרת מאנשי כנה"ג אף אם אינו מבין, רק שישתדל למצא איזה אנשים שילמדוהו הבנת נוסח התפלה אם אפשר... וכל זה הוא בסדר התפלה שתקנו לנו אנשי כנה"ג כמו שהוא מסדר אצלנו, סדר הברכות והקרבנות והמזמורים וק"ש עם ברכותיה ותפלת י"ח וכו' עד אחר 'עלינו' [לשבת], וכן מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו ובזמנים (לשון "כף החיים" באו"ח ס' ק"א אות ט"ז).

ובספר "יערות דבש" (ח"ב דרוש ב), תוכחת מוסר שד"רש הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל. זה לשונו אחר שהביא דברי המדרש שאחד הדברים שבזכותם נגאלו אבותינו היתה שלא שנו לשונם (מקור ובכתב כזה, תוספת המדפיס), הביטו נא וראו כמה גדלה מעלת לשון הקדש, והיא המקרבת ישועה וגאולה. בעוונות הרבים היא לשון עברית ככלה בבית אביה עלובה ורטושה (עזובה, כפירוש ב' פרש"י הושע י', יד), אין איש שם על לב לדבר בצחות הלשון בעברי אמתי, וכל אחד חותר ללמד בנו לשון ערפת, אלמניא (גרמניא, יעני רד"ק עבדיה א, כ) הוא לשון אשכנז וכדומה מהלשונות, כל המרבה לדבר הרי זה משבח, ולשון עברי אין משגיח בו. מי יכול לדבר לשון עברי בלי תערובות לשון בלדאי (חזנים פכוכבים, פירש"י שבת קיט). ארמאי (גוים בלשון חכמים יעני פסחים ח:): וכהנה, ועם כל זה בטעויות רבות, ומחמת זה אף תפלתם בלתי הגון, בגניגה פראוי (מלעיל מלרע) והטעמים (פסוק הענין) ונקדות, מחזקים הרפה ומרפים החזק (דגשים קלים וחזקים), מניחים הנע ומניעים הנח (שואים, אבל גם תנועות קטנות בפלל שנוטפות לעמת תנועות גדולות כפרוש הרמב"ם על המשנה בברכות ב, ג) וזהו מעצב בק"ש ובתפלה וכל דבר חפץ, בושני מכם עם קדוש לה, איך נשבח מאתכם לשון הקדש כלו מחמדים ובכל דבור ואות צרופי שמות וסגלת אמת ועל זה נאמר החיים ביד הלשון (במשלי ח"י, כ"א "בנות וזוים ביד-לשון" ויעני "מור וקציעה" ליעב"ץ ס' קט"ז שד"קא שנו חלק פסוק).